

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 11Csp/1/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8120200084
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 05. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Iveta Wildeová
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2020:8120200084.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov sudkyňou JUDr. Ivetou Wildeovou v spore žalobkybe: Z. W. B., I.. X.X.XXXX, Z. B., G. Š.S. X, zastúpená: JUDr. Igor Šafranko, advokát, so sídlom vo Svidníku, Sovietskych hrdinov 163/66, p r o t i žalovanému: TELERVIS PLUS, a.s., so sídlom Staré Grunty 7, Bratislava, IČO: 35717769, zastúpený: STRELÁK & Partners, s.r.o., so sídlom Záhradnícka 46, Bratislava, IČO: 52451747, o primerané finančné zadostučinenie a prísl. takto

rozhodol:

- I. Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobkyni 500 Eur v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku.
- II. Žalobu v prevyšujúcej časti z a m i e t a .
- III. Žalobkyňa m á voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%, ale len z prisúdenej istiny.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobkyňa žalobou zo dňa 2.1.2020 sa domáhala primeraného finančného zadostučinenia podľa § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa vo výške 795 Eur z dôvodu, že v predchádzajúcom spore 8Csp/161/2016 bola ako spotrebiteľka žalovaná, pričom súd vyhovel žalobe žalovaného len čiastočne - o sumu 65 Eur a vo zvyšku (o sumu 795 Eur) žalobu zamietol. Odcitovala časť odôvodnenia rozsudku z 29.5.2019, podľa ktorého súd zistil, že v príslušnej zmluve o spotrebiteľskom úvere nebola dostatočne určito uvedená konečná splatnosť úveru, nebola uvedená úroková sadzba, RPMN, úver bol poskytnutý v hotovosti a nie bezhotovostne a preto zmluvu je potrebné považovať za bezúročnú a bez poplatkov. Dospel tiež k záveru o absolútnej neplatnosti zmluvy o poskytovaní finančných služieb súvisiacej s predmetnou úverovou zmluvou a preto započítal plnenia z tejto zmluvy na splatenie úveru. Z toho dôvodu zaviazal žalobkyňu len na zaplatenie rozdielu poskytnutého úveru 1000 Eur a jej úhradami 935 Eur. Žalobkyňa preto výšku požadovaného finančného zadostučinenia odôvodnila sumou 795 Eur, o ktorú sa chcel žalovaný na jej úkor bezdôvodne obohatiť.

2. Žalovaný so žalobou nesúhlasil z dôvodu, že nepostačuje, ak nárok sa uplatňuje len na základe odôvodnenia predchádzajúceho rozsudku. Rozhodujúci je jeho výrok a z neho vyplýva, že žalobkyňa porušila právo žalovaného, nakoľko jej vznikla povinnosť plniť a teda žalovaný úspešne, hoci len čiastočne, uplatnil svoje právo. Zdôraznil tiež požiadavku primeranosti finančného zadostučinenia, ktoré nemá byť rovnaké ako hodnota porušeného práva. Žiadal zohľadniť, že žalobkyni žiadna ujma nevznikla a sama konala vo vzťahu k žalovanému contra legem. Žalovaný uviedol, že v zmysle zásady „z neprávania nemôže vzniknúť právo“ sa žalobkyňa nemôže domáhať priznania primeraného finančného zadostučinenia, pretože takéto právo jej nemohlo vzniknúť na základe neprávania - nastolenia protiprávneho stavu, ktoré predchádzalo pôvodnému konaniu, spočívajúcom v čiastočnom nezaplatení dlhu.

3. Súd vykonal dokazovanie písomným vyjadrením žalovaného, spisom tohto súdu 8Csp, 9Csp/161/2016 a zistil tento skutkový stav:

4. Strany uzavreli XX.X.XXXX zmluvu o spotrebiteľskom úvere, ktorou žalovaný poskytol žalobkyni spotrebiteľský úver 1.000 Eur za úrok 200 Eur a servisný poplatok 90 Eur. Podľa tejto zmluvy mala žalobkyňa vrátiť žalovanému 1.290 Eur v 13 mesačných splátkach.

5. Dňa XX.XX.XXXX podal žalovaný voči žalobkyni na tunajšom súde žalobu o zaplatenie dlhu žalobkyne z tejto úverovej zmluvy vo výške 860 Eur s tvrdením, že žalobkyňa zaplatila len 430 Eur. Konanie sa viedlo pod sp. zn. 8Csp/161/2016, žalobkyňa v písomnom vyjadrení k žalobe súhlasila so žalobou len o sumu 65 eur a vo zvyšku ju žiadala zamietnuť poukazujúc na fikciu o bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru podľa § 11 ods. 1 písm. b/ zákona č. 129/2010 Z.z. Zároveň súdu predložila aj zmluvu o poskytovaní finančných služieb z toho istého dňa, ktorú považovala za neprijateľnú zmluvnú podmienku a nekalú obchodnú praktiku. Predložila aj kartu splátok, podľa ktorej z oboch týchto zmlúv, ktoré spolu súvisia, zaplatila 935 Eur.

6. Súd rozsudkom č.k. 8Csp/161/2016-129 zo dňa 29.5.2019 zaviazal žalobkyňu zaplatiť žalovanému 65 Eur s úrokmi z omeškania 5,05% ročne od XX.X.XXXX do zaplatenia a v prevyšujúcej časti žalobu zamietol. V rozsudku sa súd zaoberal aj zmluvou o poskytovaní finančných služieb, ktorú žalobkyňa uzavrela XX.X.XXXX so spoločnosťou FINWAY SK, s.r.o., jej predmetom bolo poskytovanie finančných služieb a to:

a/ výber a doručenie finančných prostriedkov prijímateľovi pri poskytnutí úveru veriteľom a to na základe príkazu na úhradu;

b/ osobné inkaso platieb splátok úveru a následné doručenie príslušnému veriteľovi. Za službu výber a doručenie finančných prostriedkov bola dohodnutá odmena 10 Eur a za službu osobné inkaso splátok odmena vo výške 495 Eur.

7. Z knihy splátok spoločnosti FINWAY SK, s.r.o. súd zistil, že žalobkyňa za finančné služby uhradila 505 Eur a na samotný úver 430 Eur.

8. V zmluve o úvere, v jej záverečnej časti bola žiadosť žalobkyne o prevod finančných prostriedkov 1.000 Eur na konkrétne číslo účtu a to podľa zistenia súdu patrilo spoločnosti FINWAY SK, s.r.o. Súd podrobil prieskumu zmluvu o spotrebiteľskom úvere uzavretú medzi stranami a uviedol, že v nej nie je uvedená konečná splatnosť úveru dostatočne určito, keďže formulácia 380.deň po uzatvorení zmluvy je neprehľadná, uvedený mal byť presný dátum konečnej splatnosti úveru. Nebola uvedená vôbec úroková sadzba v zmysle § 2 písm. j/ zákona č. 129/2010 Z.z., teda na ročnej báze (v zmluve bol uvedený úrok v rozsahu 20% z istiny) a napokon úver bol poskytnutý žalobkyni hotovostne prostredníctvom tretej osoby. Úver preto podľa súdu je bezúročný a bez poplatkov podľa § 11 ods. 1 písm. b/, e/ zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch. Súd prvej inštancie sa zaoberal aj zmluvou o poskytovaní finančných služieb, ktorá bola uzavretá spolu s úverovou zmluvou, ktorú vyhodnotil ako absolútne neplatný právny úkon podľa § 39 Občianskeho zákonníka. Uviedol, že predmetom tejto zmluvy mala byť „služba“ žalovaného spočívajúca vo výbere a doručení finančných prostriedkov prijímateľovi a v osobnom inkase platieb splátok úveru od prijímateľa. Bola uzatvorená výlučne v súvislosti so zmluvou o úvere, čo potvrdila aj svedkyňa v konaní vedenom na tomto súde pod sp. zn. 8Csp/69/2016, ktorá uviedla, že uzatvorenie takejto zmluvy bolo povinné v prípade, ak klient chcel mať finančné prostriedky ihneď k dispozícii. Vzájomnú spojitosť oboch zmlúv súd vyvodil aj z toho, že prvé tri mesačné splátky podľa úverovej zmluvy vo výške 5Eur boli znížené práve z dôvodu vykonania splátky odmeny za službu vo výške 165Eur. Cena za domáci servis predstavuje viac ako 50% poskytnutého úveru a odplatu dojednanú v úverovej zmluve v celkovej výške 200 Eur navyšuje o ďalších 505 Eur t.j. o viac ako 100%. Dojednaná výška odmeny je neprimeraná, tento „servis“ je viac v prospech veriteľa ako dlžníka. Dlžník by nemal platiť za to, že si veriteľ znižuje riziko nezaplatenia splátok tým, že ich vyberá v hotovosti. Podľa súdu skutočným účelom predmetnej zmluvy o finančných službách je takýmto spôsobom navýšiť odplatu za úver tak, aby táto suma nebola uvedená v úverovej zmluve. Takýmto spôsobom žalovaný dosahuje aj to, že odplata za domáci servis sa nezapočítava do výpočtu RPMN a tým dochádza k obchádzaniu zákona č. 129/2010 Z.z., ako aj § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka.

9. Uvedený rozsudok nadobudol právoplatnosť 13.9.2019.

10. Je nepochybné, že žalobkyňa mala pri uzatváraní predmetnej zmluvy o spotrebiteľskom úvere postaviť spotrebiteľa.

11. Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

12. Podľa § 52 ods. 3 Občianskeho zákonníka dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

13. Podľa § 52 ods. 4 Občianskeho zákonníka spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

14. Podľa 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa proti porušeniu práv a povinností ustanovených zákonom s cieľom ochrany spotrebiteľa môže sa spotrebiteľ proti porušiteľovi na súde domáhať ochrany svojho práva. Združenie sa môže na súde proti porušiteľovi domáhať, aby sa porušiteľ zdržal protiprávneho konania a aby odstránil protiprávny stav, a to aj vtedy, ak takéto konanie porušiteľa poškodzuje záujmy spotrebiteľov, ktoré nie sú len jednoduchým súhrnom záujmov jednotlivých spotrebiteľov poškodených porušením spotrebiteľských práv, ale ide o konanie porušiteľa uplatňované voči všetkým spotrebiteľom (ďalej len „kolektívne záujmy spotrebiteľov“). Spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá.

15. Základným zákonným predpokladom úspešného uplatnenia primeraného finančného zadosťučinenia v zmysle vyššie citovaného zákonného ustanovenia je porušenie práva alebo povinnosti podľa osobitných predpisov slúžiacim na ochranu spotrebiteľa (napr. zákon o ochrane spotrebiteľa, o spotrebiteľskom úvere, o finančných službách na diaľku, osobitné ustanovenia § 52 až 54 Občianskeho zákonníka).

16. Krajský súd v Prešove vo viacerých svojich rozhodnutiach vyslovil záver, že pokiaľ bol spotrebiteľ v predchádzajúcom spore úspešný pri uplatnení porušenia svojho práva ako spotrebiteľa, základ nároku na primerané finančné zadosťučinenie je v zmysle citovaného ustanovenia daný (napr. rozhodnutie Krajského súdu v Prešove 9Co/50/2018 zo dňa 26.6.2018 alebo 17Co/17/2018 zo dňa 10.4.2018). Tento názor si osvojil aj NS SR, ktorý v rozsudku 6Cdo/127/2017 zo dňa 30.1.2019 uviedol nasledovné: „Ustanovenie § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. má plniť jednak funkciu satisfakčnú a jednak funkciu sankčnú. Jeho cieľom je predovšetkým odradiť dodávateľa od protiprávneho konania voči spotrebiteľovi. Možno ho však chápať aj ako prostriedok na vyvolanie aktivity spotrebiteľov domáhať sa ochrany svojich práv proti dodávateľom v prípadoch, kedy dodávatelia ich práva hrubým spôsobom porušujú. Účelom finančného zadosťučinenia je dovŕšiť ochranu porušeného práva spotrebiteľa ako slabšej strany v spotrebiteľských zmluvách spôsobom, ktorý práve z tohto dôvodu vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany. Jediným predpokladom, ktorý citované ustanovenie zákona vyžaduje je, že spotrebiteľ na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi. Žiadnu inú podmienku, aby spotrebiteľovi bola privedená konkrétna ujma, nevyžaduje.“

17. Akceptujúc princíp právnej istoty upravený v článku 2 ods. 2 CSP súd preto rešpektuje vyššie uvedené právne závery súdov vyššej inštancie, v zmysle ktorých základ nároku je nepochybné daný.

18. Pokiaľ ide o výšku finančného zadosťučinenia, zákon nestanovuje žiadne kritéria, len požiadavku primeranosti. Rozhodnutie o výške nároku závisí od úvahy súdu podľa konkrétnych okolností prípadu. Súd pritom zohľadňuje to, o aké vážne porušenie práva spotrebiteľa išlo, prihliada na závažnosť a intenzitu protiprávneho konania žalovaného, intenzitu trvania a rozsahu nepriaznivých následkov a na subjektívny prístup oboch strán k protiprávnemu konaniu.

19. Súd považuje za nesprávnu argumentáciu o reparačnej funkcii daného inštitútu. Tá je totiž typická pre iný právny inštitút a to náhradu škody. Primerané finančné zadosťučinenie rozhodne nemá slúžiť ako prostriedok na náhradu škody, ale má plniť predovšetkým funkciu satisfakcie pre spotrebiteľa.

Daný inštitút nemôže slúžiť na neprimerané obohacovania sa spotrebiteľa. Žalovaný bol už postihnutý tým, že nemá nárok na žiadnu odplatu za úver a preto je nesprávne, aby primerané finančné zadosťučinenie malo sa odvíjať od nepriznanej výšky odplaty. V tejto súvislosti súd poukazuje na právny záver vyplývajúci z ďalšieho rozhodnutia Krajského súdu v Prešove 17Co/17/2018 zo dňa 10.4.2018, ktorý uviedol nasledovné: „Pri stanovení výšky primeraného finančného zadosťučinenia treba vychádzať zo závažnosti vzniknutej resp. hrozacej ujmy, okolností tak na strane žalobkyne ako aj žalovaného, okolností za ktorých došlo k porušeniu práva žalobcu. Pri určení výšky finančného zadosťučinenia sa nemožno striktné držať ujmy, ktorá žalobkyni objektívne hrozila, resp. ktorá jej vznikla. Inštitút primeraného finančného zadosťučinenia nemôže slúžiť na finančné obohatenie sa žalobcu, resp. na kompenzáciu jeho majetkovej škody, ale v danom prípade musí zostať na úrovni a vo funkcii účinného a odradzujúceho prostriedku ochrany“.

20. Súd v tomto prípade zohľadnil všetky okolnosti daného prípadu a dospel k záveru, že žalovaný závažným spôsobom porušil práva žalobkyne ako spotrebiteľky nielen tým, že do zmluvy o spotrebiteľskom úvere neuviedol všetky povinné zákonné náležitosti, ale predovšetkým tým, že sa dopustil voči nej nekalej obchodnej praxe v súvislosti s uzatvorením súvisiacej zmluvy o poskytnutí finančných služieb z dôvodu, ktorý rozobral súd v predchádzajúcom rozsudku. Žalovaný navyše snažil sa túto zmluvu zatajiť, v žalobe ju ani nespomenul, súdu ju predložila až v priebehu sporu žalobkyňa. V tejto súvislosti súd pripomína, že v minulosti obdobnú zmluvu označenú ako zmluvu o domácom servise uzatváral so spotrebiteľom sám žalovaný, pričom súdy takúto zmluvu vyhodnocovali ako neplatnú alebo ako neprijateľnú zmluvnú podmienku. Žalovaný týmto novým spôsobom nepochybne v súčinnosti so spoločnosťou FINWAY SK, s.r.o. sa snažil opticky vyvolať dojem dodržania zákonného obmedzenia výšky odplaty za úver, hoci realita je iná a tento postup realizoval prostredníctvom svojho zástupcu - finančného agenta, ktorý však zároveň vystupoval ako finančný agent spoločnosti FINWAY SK, s.r.o. Všetko nasvedčuje tomu, že ide len o sofistikovaný spôsob žalovaného získať prostredníctvom tretej, naoko so žalobcom nijako neprepojenej spoločnosti, od spotrebiteľa ďalšie peňažné plnenie - viac ako 50% istiny úveru, ktorým sa neúmerne navyšuje jeho dlh, čo nepochybne nesie znaky nekalej obchodnej praxe (napr. rozsudok Krajského súdu v Prešove 14Co/28/2017 zo dňa 14.12.2017). Nepochybne preto žalovaný si zaslúži sankciu za toto závažné porušenie práv spotrebiteľa - žalobkyne.

21. Súd však na druhej strane uvádza, že súdne rozhodnutie má byť spravodlivé a poskytovanie právnej ochrany v dôsledku porušenia práv strán v spore má byť vyvážené. Súd preto pri posudzovaní výšky nároku zohľadnil aj skutočnosť, že tiež samotná žalobkyňa porušila zákon, ak žalovanému nevrátila ani istinu úveru a to napriek tomu, že žalovaný ju žaloval o zaplatenie jej dlhu z úverovej zmluvy ešte 21.11.2016 a 28.2.2019, kedy súd rozhodol, svoj dlh na istine úveru, teda za viac ako 2 roky neuhradila, hoci len vo výške 65 Eur. Súd preto v tomto prípade považoval za primerané finančné zadosťučinenie sumu 500 Eur, ktoré spĺňa požiadavku satisfakcie pre žalobkyňu a sankcie pre žalovaného a z toho dôvodu žalobu v prevyšujúcej časti zamietol.

22. O nároku na náhradu trov konania bolo rozhodnuté podľa § 262 ods. 1 a § 255 ods. 1 CSP. V danom prípade výška prisúdenej istiny závisela od úvahy súdu a preto súd vychádzal zo záveru, že žalobkyňa bola v spore úspešná a z toho dôvodu jej súd priznal nárok na plnú náhradu trov konania, ktorý sa však bude odvíjať len od výšky prisúdenej istiny. Súd totiž nezistil žiadny dôvod pre aplikáciu § 257 CSP, ktorý možno použiť len výnimočne.

23. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 CSP).

Poučenie:

P o u č e n i e: Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Prešov písomne v 2 vyhotoveniach. V odvolaní sa uvedie ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, uvedie sa spisová značka. Ďalej sa uvedie proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie musí byť podpísané. Rozsah v akom sa rozhodnutie napáda môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 364 C.s.p. rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 365 ods. 1 C.s.p. odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 365 ods. 2 C.s.p. odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa § 365 ods. 3 C.s.p. odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak žalovaný nespĺní povinnosť uloženú týmto rozsudkom môže žalobca podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku.